

Risc și conformitate în prestațiile avocațiale

din perspectiva legislației pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și combatere a terorismului

27 februarie 2025

Rolul politicilor de risc și conformitate într-o formă de exercitare a profesiei de avocat

Aplicarea standardelor de prevenire a riscului și de conformitate

- asigură servicii avocațiale de calitate pe o piață foarte competitivă;
- crește reputația serviciului avocațial;
- îmbunătățește performanța financiară prin evitarea riscurilor de neplată;
- conferă un climat de lucru sigur, într-o profesie în care principala resursă este cea umană;
- îmbunătățește procesul decizional (managementul) unei forme de exercitare și
- contribuie la conștientizarea suplimentară a rolului avocatului în sistemul de justiție.

Măsurile de prevenire a riscului și standardele de conformitate au în vedere:

- factori de risc externi formelor de exercitare și
- factori de risc interni;

SAU:

- riscuri generale ale clientelei și
- riscuri asociate structurii clientelei;

SAU:

- riscuri specifice ariilor de practică în cadrul aceleiași forme de exercitare și
- riscuri mixte.

Paliere de risc în prestațiile avocațiale

- conflictele;
- **cunoașterea clientelei („CDD” / „KYC”)**;
- perspectiva GDPR;
- managementul financiar (riscul de neplată);
- riscurile cibernetice (riscuri informatice și inteligența artificială).

Recomandări pentru măsuri preventive și măsuri de monitorizare:

- ☐ tipologia clientelei este parțial relevantă – **recomandare**: prevenția prin proceduri de CDD indiferent de această tipologie;
- ☐ densitatea de reglementare, uneori necoroborată, poate deveni prin ea însăși un risc de neconformare – **recomandare**: redactarea unor îndrumare de bună-practică, revizuirea cu regularitate a acestora;
- ☐ necunoașterea cerințelor legale în amănunt devine deasemenea un risc de neconformare – **recomandare**: repetarea cel puțin anuală a instructajului avocaților și sesiuni dedicate personalului auxiliar.

Tipologii și exemple (I)

Tipologii departamentale și/sau specializări în ariile de practică (recomandări):

- există riscuri specifice în ceea ce privește prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului în ariile de practică sau în cadrul specializărilor unei forme individuale sau colective de exercitare a profesiei;
- deși pot fi identificate riscuri specifice, cerințele de documentare și de păstrare a acestor informații sunt recomandate a fi similare.

Exemple:

Tranzacțiile (cele mai complexe zone de asistență juridică și reprezentare) au prin ele însele un potențial de risc profesional inerent, legat de termene foarte strânse de finalizare, valori mari, arii de practică diversă (echipe multidisciplinare) și deseori întindere geografică largă (a participanților în tranzacție sau a activelor în sine) – elementul de extraneitate.

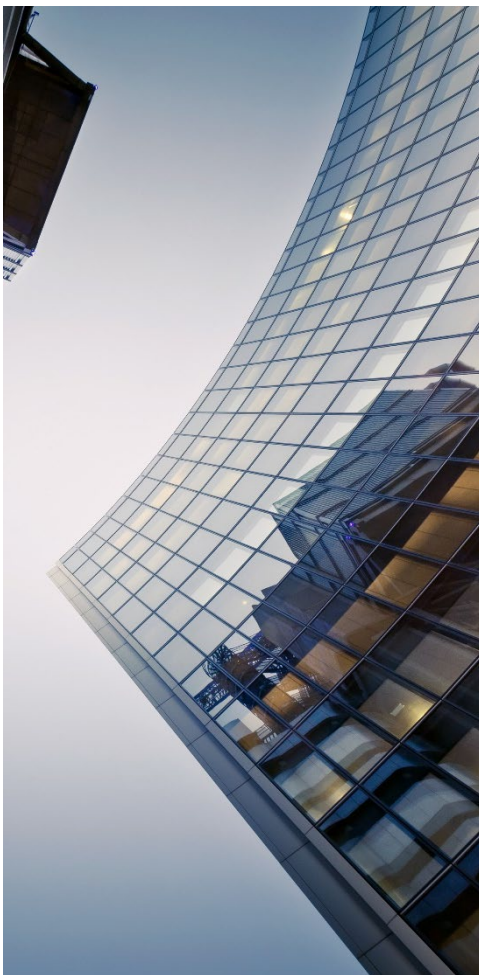
Indicatori utili în prevenție:

- solicitarea unor tipuri de tranzacții neuzuale sau care au un element de posibilă „îngrijorare” cum ar fi prețul (supra sau sub evaluări);
- tranzacțiile back-to-back cu o creștere semnificativă de preț;
- refuzul de a furniza informații despre beneficiarul real;
- jurisdicțiile necooperante;
- solicitarea ca avocații să fie numiți în organele de conducere – a se vedea și a se respecta limitările din Legea nr. 51/1995;
- plăți nesolicitate din partea clienților sau care corespund unor servicii avocațiale neidentificabile prin facturare și contractul de asistență juridică și/sau fără legătură cu scopul tranzacției.

Recomandare: este necesară aplicarea integrată a măsurilor de prevenire, pentru a evita acordarea de asistență vizând arii care intră în mod automat sub incidența Legii nr. 129/2019.

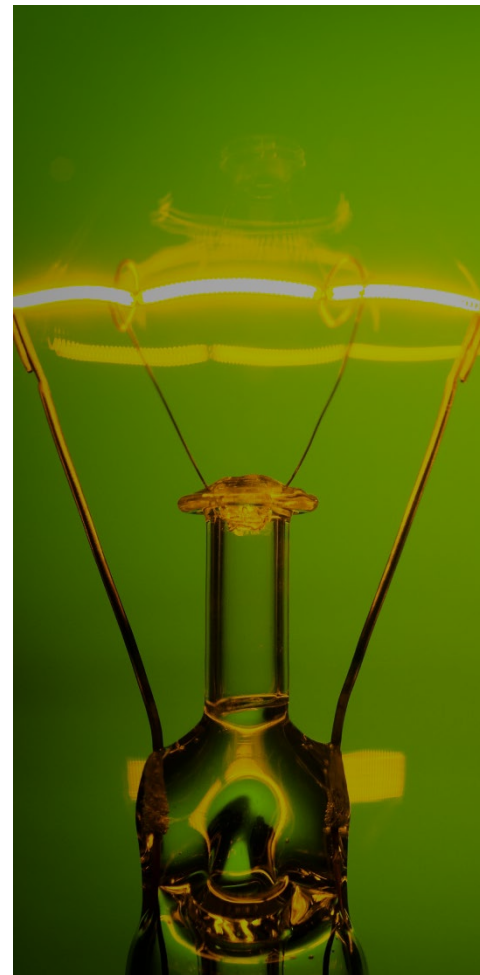

Tipologii și exemple (II)

Tranzacțiile din zona imobiliară – această arie de practică are un potențial de risc ridicat și recomandăm:

- claritate în redactarea obiectului contractului de asistență juridică;
- avocatul să aibă vizibilitate asupra informațiilor de tip raport de evaluare DDR („Due Diligence Report”) privind activele implicate, dar și istoricul clienței respective;
- avocatul va avea atenție sporită în ceea ce privește derularea tranzacției și eventualele modificări ale obiectului asistenței, pe parcursul asistenței.

Tranzacțiile în zona energiei – arie de practică atent monitorizată din perspectiva domeniului care este ultra-reglementat; recomandăm:

- în principiu, sunt aplicabile recomandările generale;
- în plus, intervine o tipologie specifică de cunoaștere a clienței, de multe ori actorii ai acestor tranzacții pot fi autoritățile locale, regionale, entități de drept public – actorii de regula cu risc redus, dar care nu trebuie neglijat.

Tipologii și exemple (III)

Asistența în litigii

reprezintă categoria „nereglementată” de legislația specifică AML; asistarea clienților în litigii poate implica totuși necesitatea unui standard de preventive foarte simplificat

Recomandăm:

- **fișe simplificate** privind cunoașterea clientului, cu accent și scop pe zona de prevenire a terorismului și verificare a listelor de sancțiuni internaționale;
- **coroborarea datelor** (pentru asistarea juridică extinsă a unui client, care include **și** zona de litigii) și schimbarea, dacă este cazul, a scorului de risc și corelativ a măsurilor de prevenire;
- **înțelegerea clară** a obiectului pretenției deduse judecății și a finalității urmărite de client prin obținerea respectivei hotărâri judecătorești.

Asistența juridică pentru asociații și fundații

Recomandăm:

- evidențe clare asupra membrilor fondatori;
- înțelegerea clară a scopului și obiectivelor fundației;
- atenție sporită în cazul structurilor complexe (“trusturi” implicate în asociații/fundații, etc.);
- coroborarea de date cu celelalte arii de practică, pentru ipoteza în care asistența juridică pentru clientul respectiv este extinsă, dar și în ceea ce îl privește pe însuși clientul respectiv.

Scorurile de risc. Măsurile subsecvente.

Scoruri de risc - matricea

Matricea de risc a fiecărui client va avea în vedere un scor matematic și o concluzie. Se va clasifica în mod final:

- includerea serviciului avocațial într-una dintre categoriile de risc (ridicat, standard și scăzut) și aplicarea corelativă a măsurilor de cunoaștere a clientelei;
- frecvența monitorizării și
- necesitatea aplicării unor măsuri suplimentare din partea avocatului, privind respectivul client, în conformitate cu Legea nr. 129/2019.

Notă: informațiile pe care se bazează analizele de risc trebuie să provină din surse independente și de încredere.

Atragem atenția că secretul profesional este absolut și nelimitat în timp.

Secretul profesional este o obligație a avocatului și un drept al clientului.

Măsurile subsecvente

(avem în vedere două ipoteze largi de lucru: constatarea existenței riscului și inexistența riscului).

Fiecare titular de cabinet sau partener coordonator al unei societăți de avocați are în grija sa propria stabilitate pe piață, reputația și un plan de viitor.

Constatarea existenței ori inexistenței riscului profesional (în sens larg) și a riscului privind includerea sa în sfera răspunderii profesionale și/sau penale (în sens restrâns, prin neinclusiunea în viața profesională de zi cu zi a unor măsuri de anticipare a riscului) este o chestiune de esență exercitării profesiei de avocat.

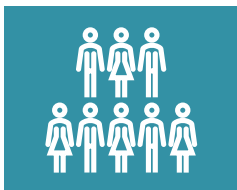
Recomandăm: conștientizarea pericolelor la care suntem expuși, ca avocați și introducerea oricăror politici proprii, care pot fi de ajutor în prevenție.

Registre și îndrumare de bună-practică

În vederea evitării răspunderii profesionale și/sau penale a avocatului, recomandăm orice fel de instrument care să ajute documentarea asupra clientelei și a contractelor unei forme de exercitare, prin:

- ținerea la zi a registrelor de evidență prevăzute de legislația aplicabilă profesiei;
- completarea unei baze de date interne, proprii fiecărei forme de exercitare, cu concluzii privind clientela, din perspectiva riscului pe care îl reprezintă pentru forma de exercitare;
- dacă este posibil, implementarea de îndrumare de bună-practică, de uz intern, care să cuprindă reguli pentru avocați și reguli pentru personalul auxiliar si
- adaptarea cerințelor la nevoile fiecărei forme de exercitare a profesiei.

Speakeri CMS

Horia Drăghici

Partener Coordonator | Drept Comercial și Litigii

CMS Cameron McKenna Nabarro Olswang LLP S.C.P.

Horia are o vastă experiență în aria litigiilor comerciale și arbitraj precum și o experiență solidă în domeniul investigațiilor interne de conformitate. A fost implicat în investigații complexe privind infracțiunile de “gulere albe” - consiliere în cadrul investigațiilor efectuate de D.N.A , D.I.I.C.O.T, O.L.A.F./D.L.A.F.

Raluca Amza

Director | Risc și Conformitate

CMS Cameron McKenna Nabarro Olswang LLP S.C.P.

Raluca are o experiență de peste 20 de ani în practica avocațială comercială și de litigii și este dedicată sferei de risc și conformitate din anul 2017. Este lector I.N.P.P.A. la disciplina Organizarea și Exercițarea Profesiei de Avocat.

Cuprins

- Rolul politicilor de risc și conformitate într-o formă de exercitare a profesiei de avocat;
- Paliere de risc în prestațiile avocațiale;
- Tipologii și exemple (I);
- Tipologii și exemple (II);
- Tipologii și exemple (III);
- Scorurile de risc, măsurile subsecvente;
- Evidențele.

Mulțumim pentru atenție!